

Reglabs Innovationsindex

Erfarenheter från att mäta regionala
förnyelseförmåga under 10 år

Pär Lindquist

WSP Advisory, 2023-01-18

Agenda

BAKGRUND OCH
SAMMANHANG

INDIKATORERNA

VAD SÄGER
UTFALLET?

Bakgrund och sammenhang

”...att utveckla en indikatormodell för innovationsdriven tillväxt som kan användas för analys och lärande på regional nivå.”

(från Reglabs uppdragsbeskrivning vintern 2011)

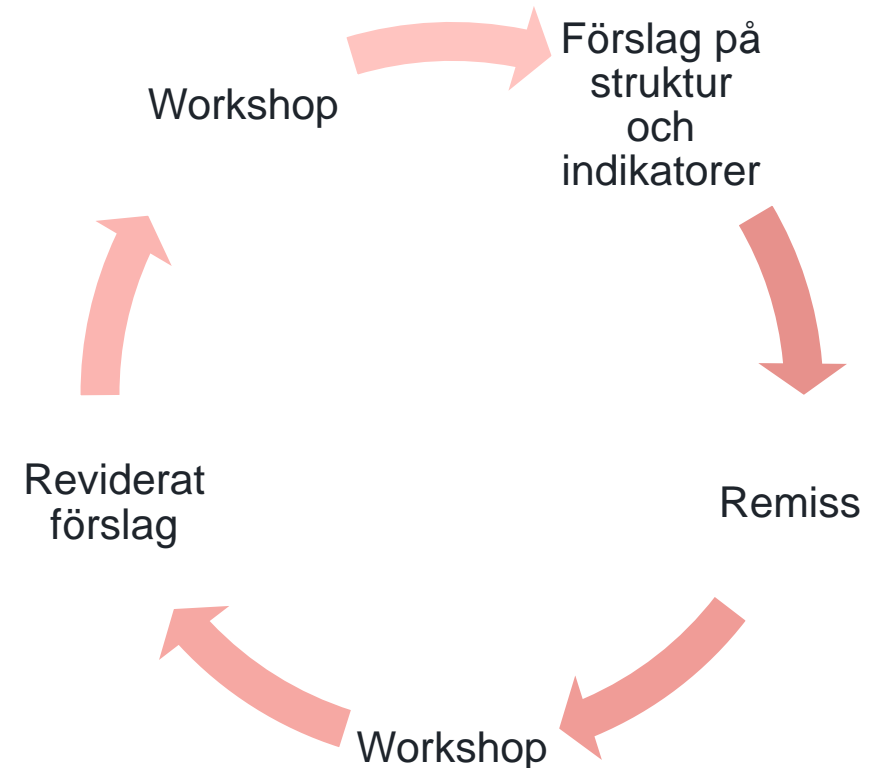
Alla resor har en start...

- ...första steget på just denna resa togs i ett kunskapsinitiativ från IVA 2010; (starkt influerat av ett arbete Länsstyrelsen i Sörmland drivit åren 2006/7.
- **Grundfrågan:** Kan man mäta och jämföra förutsättningar för innovation?
- En pilotstudie med ett par län gjordes 2010, för att testa datatillgång, olika beräkningsmodeller och utfall.
- Reglab valde att driva det som ett lärprojekt – dåvarande Kontigo (idag en del av WSP) anlätades för att leda processen.

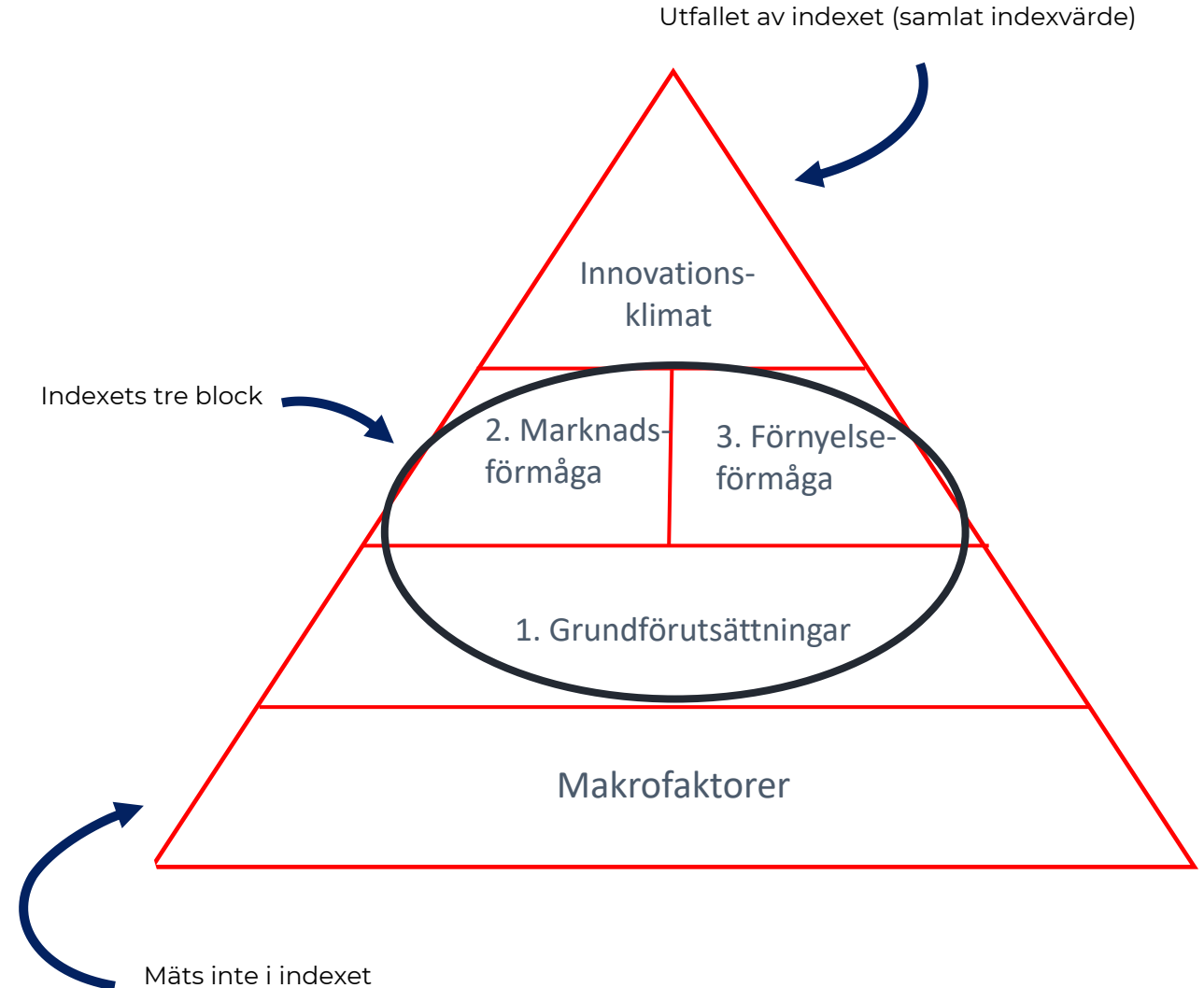
Resan fram till ett innovationsindex - varför dessa indikatorer, egentligen?

- Framtagande drevs i en process där Reglabs medlemmar deltog under 2011, samt en uppdatering 2013.
- Långa och intressanta diskussioner bidrog till en gemensam syn kring vad som ska mätas och hur det ska göras.
- Samtidigt: inte helt självklart för dem som stått utanför processen för 10 år sen...

Indexets uppbyggnad

- Mäter inte "innovationsklimatet" i sig utan faktorerna som (antas) påverka detta).
- Makrofaktorer (skatt, lagsstiftning, konjunktur etc.) valdes bort; i hög grad lika för alla regioner.
- Fokus på tre block av förutsättningar / förmågor indextet

De tre blocken

Grundförutsättningar: ge en bild en regions grundläggande förutsättningar för innovation. Rymmer "trögrörliga" faktorer såsom öppenhet, kompetens och rörlighet på arbetsmarknaden.

Förnyelseförmåga: visa på en regions förmåga till förnyelse och nyskapande i näringslivet. Tanken är att indikatorerna ska visa på förmågan att ta vara på grundförutsättningarna.

Marknadsförmåga: att spegla en regions förmåga att föra en tjänst/produkt till en marknad.

Indikatorerna

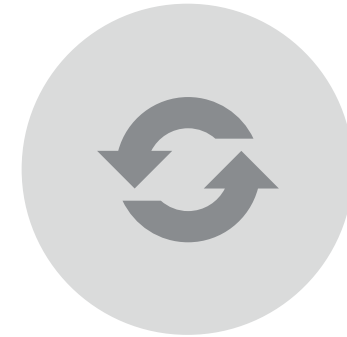
Styrande principer i urval av indikatorer

Validitet

Tillgänglighet

Kontinuitet

Indikatorerna i innovationsindex

Grundförutsättning

Öppenhet, tolerans och mångfald av människor och företag

1. Förvärvsfrekvens bland utlandsfödda, relaterat till förvärvsfrekvens hos personer födda i Sverige
2. Branschfördelning mellan kön – "Index of dissimilarity"

Kompetent arbetskraft för innovation och förnyelse

3. De 10 största branscherna i länets andel av total sysselsättning

Dynamik som skapar förutsättning för lärande och nya idéer

4. Andel med minst 3 års eftergymnasiala studier
5. Andel individer som bytt arbetsgivare under de senaste 3 åren

Förnyelseförmåga

Förmåga till nyskapande

6. Andel nystartade företag per 100 befintliga företag

Ett positivt klimat till förändring och förnyelse

7. Andel elever som deltagit i Ung Företagsamhets utbildningskoncept av totala antalet gymnasieelever
8. Andel som instämmer att företaget är innovativt i Tillväxtverkets undersökning "Företagens villkor och verklighet"

Fysiskt kapital

9. Forskningsmedel som andel av totala medel vid universitet/högskola
10. FoU-resurser vid privata arbetsställen som andel av BRP

Marknadsförmåga

Internationella nätverk i näringslivet

11. Utlandsägda företag som andel av totala företagsstocken
12. Export som andel av bruttoregionalprodukten
13. Andel entreprenöriella individer i dagbefolkningen

En faktisk förmåga till kommersialisering

14. Andelen Patent-, varumärkes- och designansökningar per capita
15. Regionens andel av totala antalet riskkapitalinvesteringar

Vad säger utfallet?

Utfallet år 2021

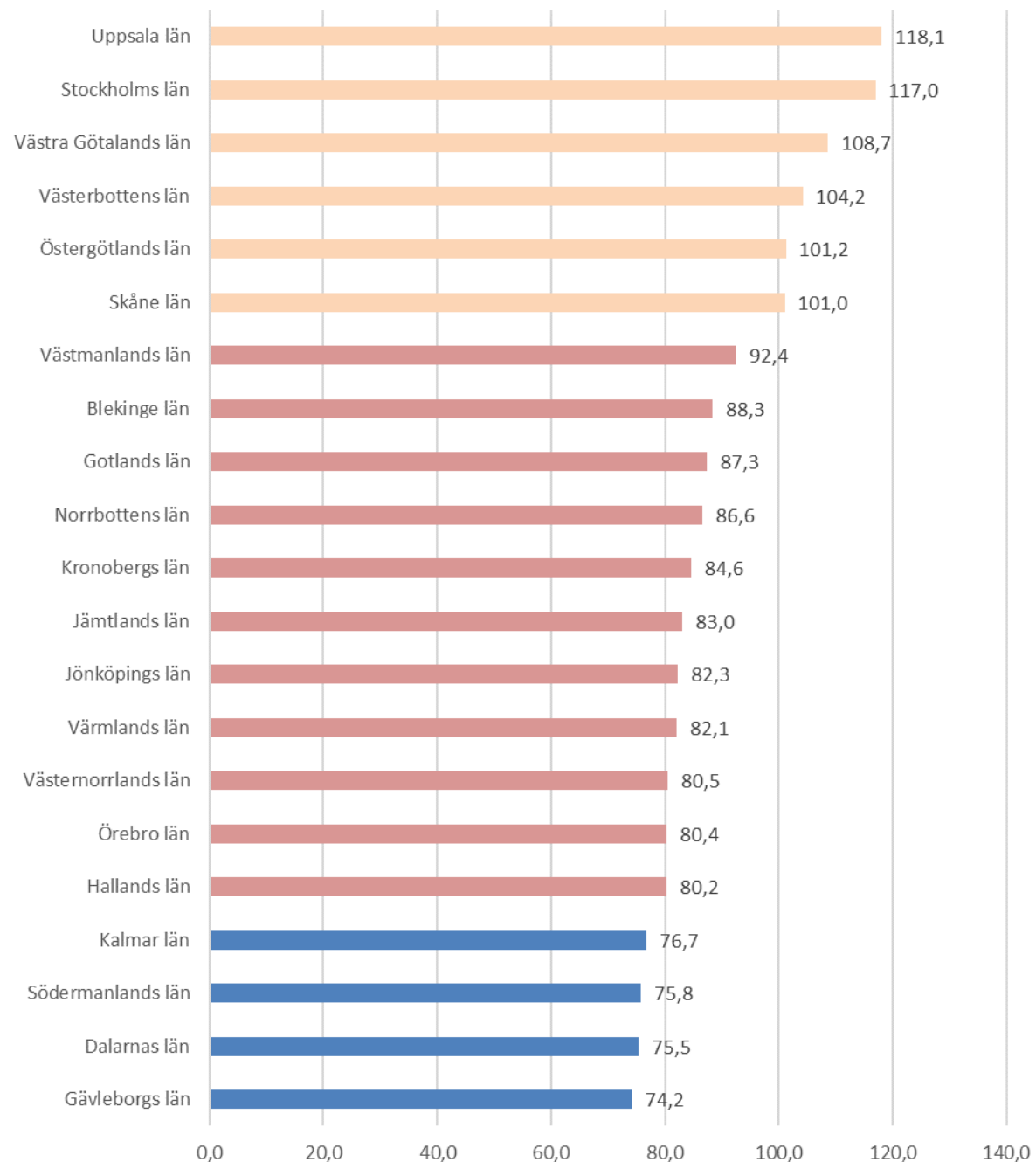
Regionerna klustrar sig regionerna – lite godtyckligt - i tre grupper (liknande mönster samtliga år

Tanken är att i första hand jämföra den egna regionens utveckling över tid, snarare än "tävla" med grannen...

...men i praktiken svårt att låta bli...

Strukturella skillnader gör att man ska jämföra med försiktighet

Generellt gynnas man som region av stort lärosäte, högt FOU-innehåll i näringslivet och en liten dagbefolkning.

Utvecklingen över tid?

- Ser vi en tendens mot *'closing the gap'* mellan större- och små regioner?
- Flera av regionerna i den nedre delen av indexet har ökat snabbt över tid.
- Storstadslänen har en blygsammare utveckling över tid (men börjar å andra sidan från höga nivåer)

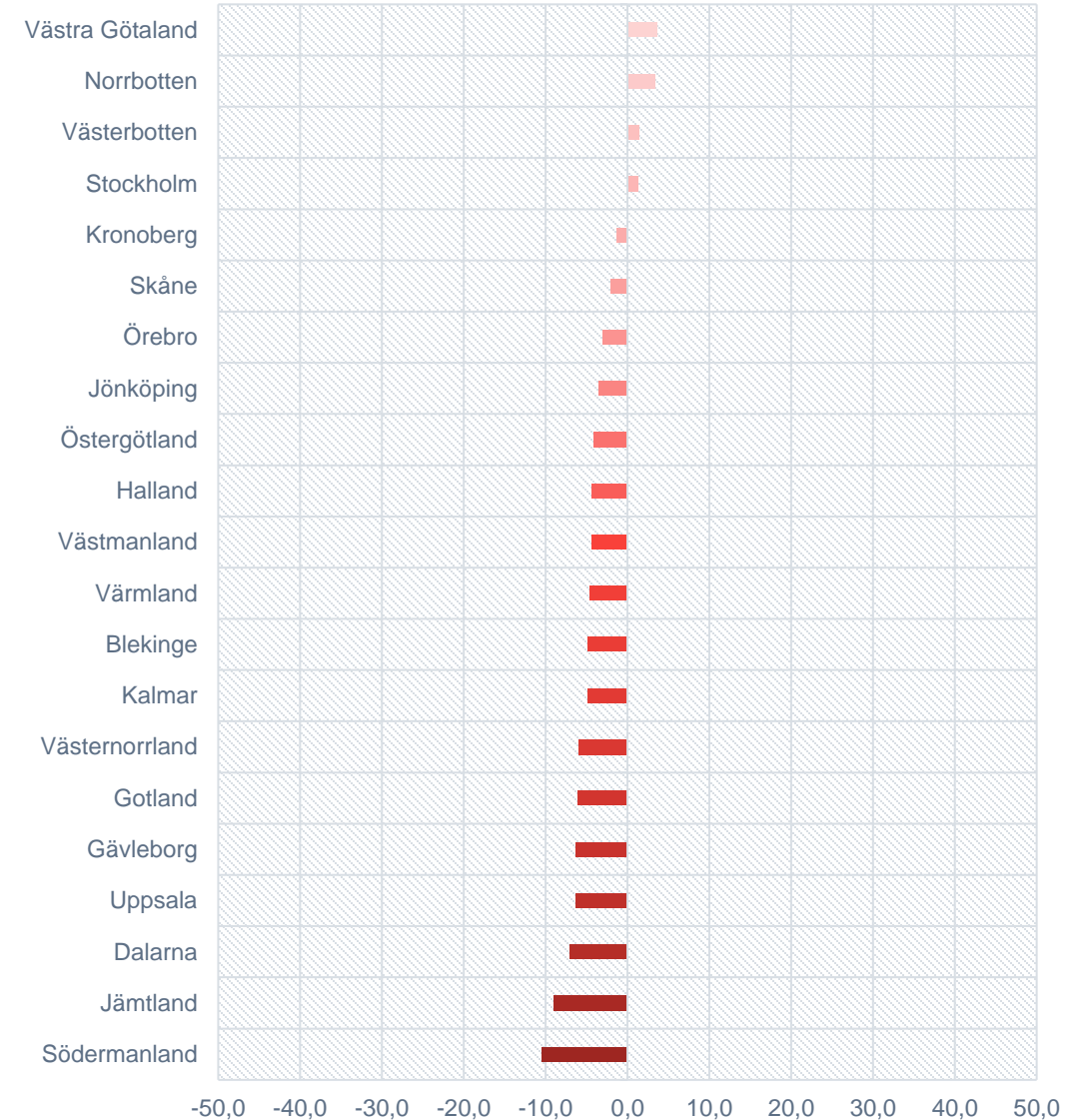
Samlat index , förändring 2011-2021

Grundförutsättningar

- Grundförutsättningarna är trögförändliga (vilket i sig är förväntat)
- Relativt liten spridning i förändringen mellan regionerna.
- Visar på faktorer som utbildningsnivå, rörligheten och, branschkoncentration i regionen.

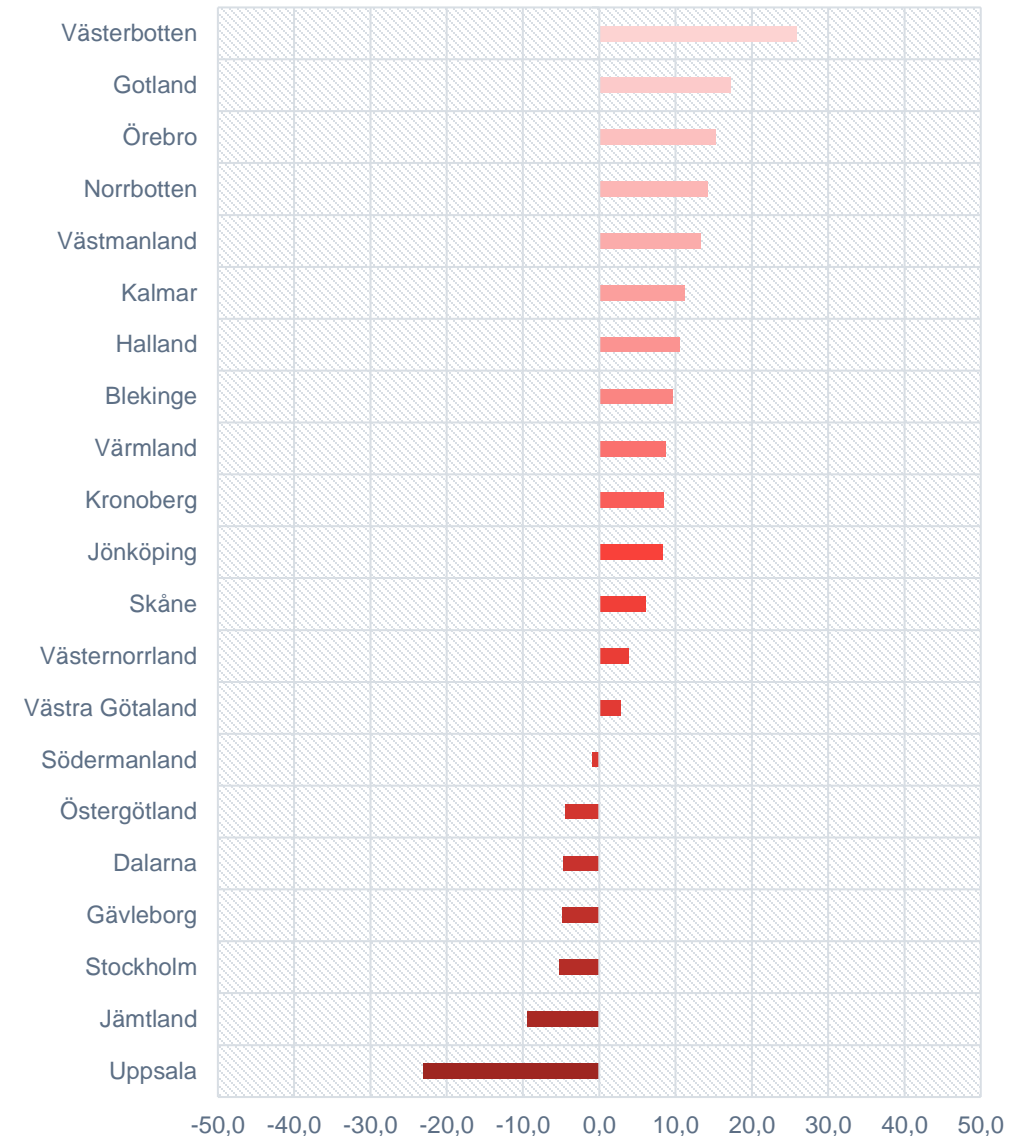
Grundförutsättningar, förändring 2011-2021

Marknadsförmåga

- Marknadsförmågan avser att mäta förmågan föra ut en innovation till marknad.
- Uppvisar en mer spridd bild; men även där har flera av de mindre regionerna ökat över tid.
- Indexet indikerar att det skett en förändring över tid – och att flera regioner haft stärkt sin förmåga.

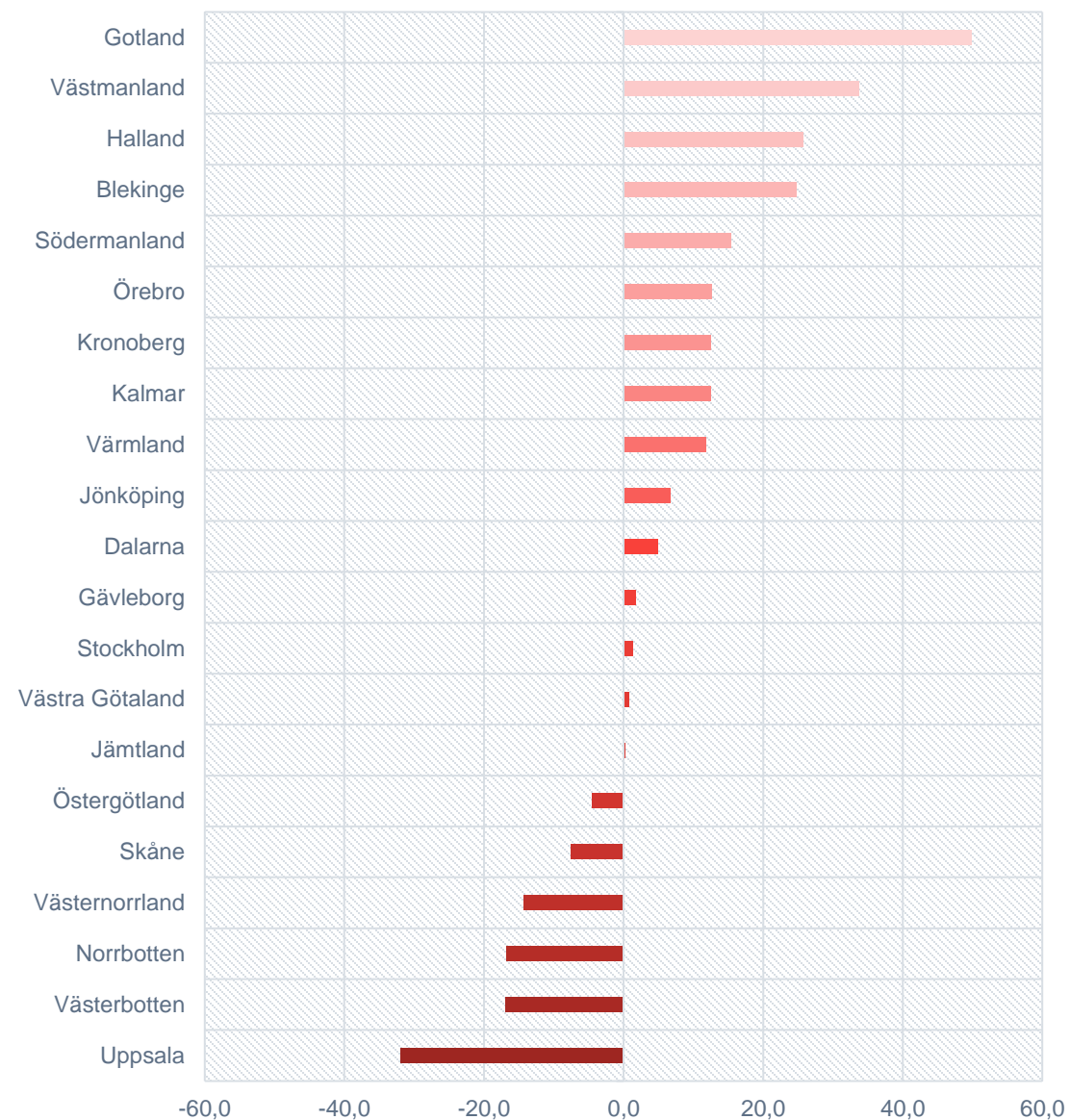
Marknadsförmåga, förändring 2011-2021

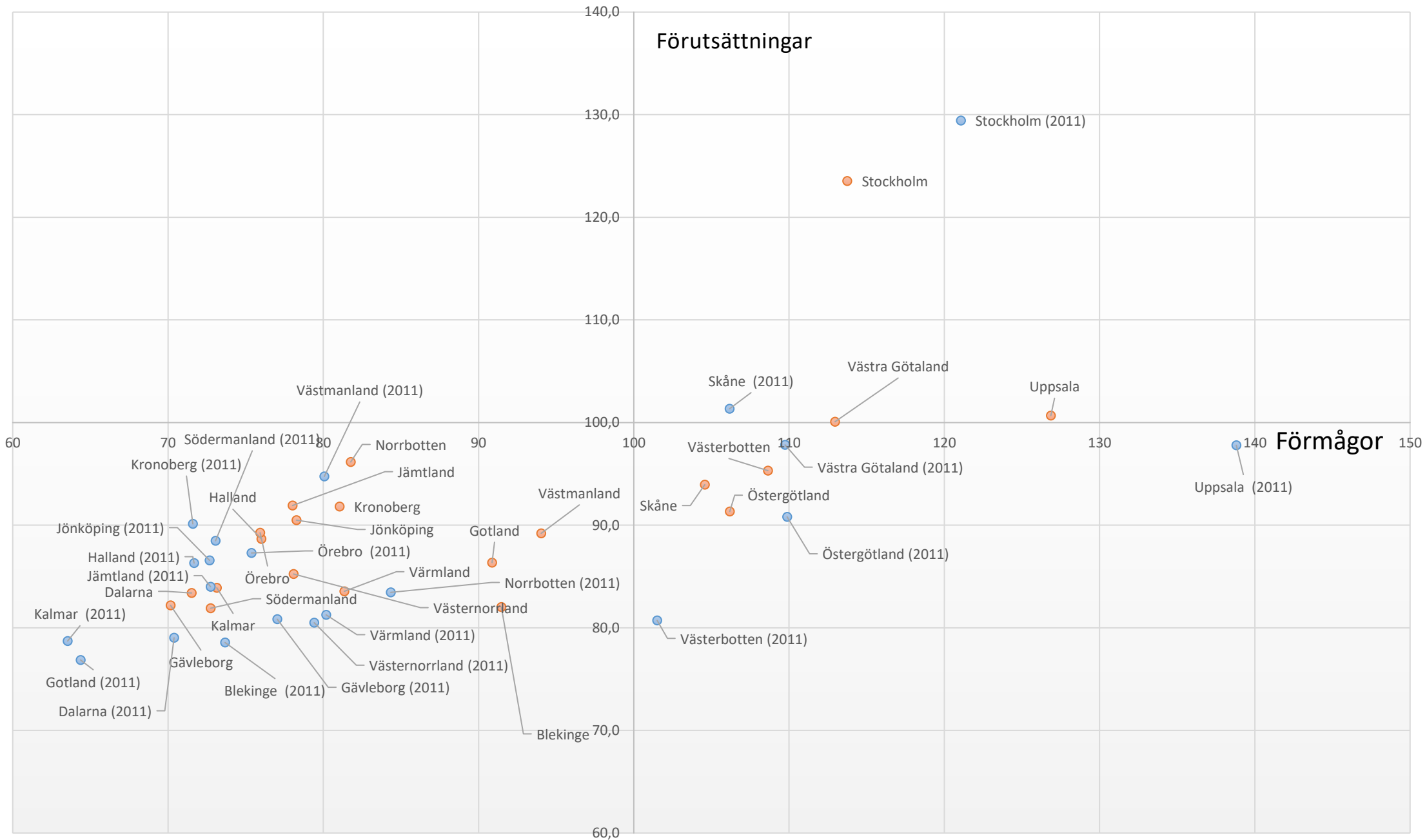

Förnyelseförmåga

- Fokus för blocket ligger på tillämpad forskning och dynamik i näringslivet.
- Rymmer flera områden som ofta är målet för "trad." regionala utvecklingsinsatser: såsom företagande och FoU-resurser.
- Ett antal regioner har ökat sina indexvärden starkt (men från lägre nivåer);

Förnyelseförmåga, förändring 2011-2021

Vad har vi lärt oss?

- Finns ett värde att hålla det enkelt och acceptera 'good enough'; samtalet, insikterna och att ha något att samlas kring lika stort värde som att mäta ett exakt utfall.
- Tillgång i termer av tid och kostnad avgörande för att indexet uppdateras (och därmed används)
- Borde hetat "index för regional omställningsförmåga" istället – leder tanken i rätt riktning.
- Att mäta "runt" ett abstrakt begrepp mer fruktbart än att försöka mäta själva begreppet
- Framtagande processen och förankring har spelat en central roll